

[Helge Larsen.]

en ændring af jordlovgivningen. Jeg venter, at der bliver tale om ændringer, der smidiggør jordlovgivningen, så brugene kan få en passende størrelse, og sådan at der bliver bedre muligheder for modernisering og rationalisering af bygninger og maskinelt udstyr, det sidste navnlig for de mindre brug. På baggrund af de seneste oplysninger om stigningen af ikke-landmænds køb af landejendomme rejser der sig et andet spørgsmål: er det en lykkelig udvikling, at flere og flere af landbrugets unge henvises til at være forpagtere eller bestyrere, og er det rimeligt, at ikke-landmænd presser priserne på landejendomme i vejret, så det bliver vanskeligere for landbrugets egne unge at få egen ejendom? Begge spørgsmål må besvares med nej. Bør man ikke derfor overveje en lovgivning, som udelukker, at ikke-landmænd kan fradrage underskud på landejendom i indtægt fra andet erhverv?

Det er nævnt i den højtærede statsministers åbningstale, at regeringen overvejer, om der bør træffes forholdsregler med henblik på en løsning af husleje problemerne, således at lejen i den ældre og nye boligmasse kommer til at stå i et passende forhold til boligens værdi. Den høje regering griber med denne udtalelse om et meget ømtåligt problem, der berører så mange og så forskellige interesser, men jeg finder det fortjenstfuldt, at man vil gå i gang med at prøve at finde en løsning på problemerne. Der er heldigvis områder i landet, hvor forholdet mellem boligbehovet og den tilstedeværende boligmasse er blevet sådan afbalanceret, at man har kunnet opgive huslejerestriktionerne, og i den udstrækning man i andre områder når frem til en lignende balance, må reguleringen naturligvis kunne afvikles. Men der er unægtelig også områder, navnlig ved de store og hurtigt voksende bysamfund, hvor en sådan balance endnu ikke er tilvejebragt, og hvor der findes et svælg mellem lejen i det ældre og det helt nye byggeri. Her tror jeg man skal betænke, at det ofte er et svælg, der skiller generationerne; de unge, der tit har dårligst råd, er henvist til de nye og dyre lejligheder, medens den ældre generation, der ofte er økonomisk bedre stillet, sidder med de lavere lejer. Ser man sagen i dette perspektiv, generation over for generation,

forældre over for voksne børn, vil man nok bedre kunne forstå, at der er problemer, der er store, og som bør løses retfærdigt.

Men lad os ikke tabe det store mål af syne, at vi får skaffet så mange boliger til veje, at boligrestriktionerne kan ophæves overalt. Når der i år ventes 30 000 nye boliger færdige mod gennemsnitlig 20 000 for bare nogle få år siden, er vi i hvert fald på den rigtige vej. Jeg håber, at det gennem fastlæggelse af en flerårig plan for statsstøtten til byggeri for mindrebemidlede og gennem øget indsats i utraditionelt byggeri skal blive muligt at fastholde og øge det tal af boliger, der nu færdiggøres pr. år, men samtidig skulle vi også gerne billiggøre byggeriet. En første handling må være foretagelse af udbuddet af byggegrunde gennem overførelse af arealer fra yderzone til inderzone i byudviklingsområderne. Men også kommunerne må kunne bidrage til at holde grundpriserne nede bl. a. ved at sælge grunde på jordrentevilkår og ved at afstå fra at tage fortjeneste hjem på den jord, de ligger inde med. Mon ikke grundprisstigning adskillige steder kunne være modvirket, hvis kommunerne havde solgt grunde til den pris, hvortil de var købt, med tillæg blot af byggemodningsudgifterne? Hvorfor skal kommunerne ikke gøre en indsats? Skulle det ikke også være muligt at bringe byggeomkostningerne ned ved, at faggrænser og lønningsformer afpasses efter moderne byggeteknik? En appel til mestre og fagforeninger om større smidighed her burde kunne give resultat. Med fuld beskæftigelse skulle betænkeligheder af beskæftigelsesmæssig art ikke veje særligt til.

Fører den økonomiske udvikling med sig, at vi bliver nødt til at foretage indgreb for at dæmpe forbruget og lette presset på pengepolitikken, er det det radikale venstres opfattelse, at en sådan begrænsning bør ske gennem afgifter på forbruget. Vi ønsker ikke den direkte skat sat i vejret; det er tværtimod vort mål at nå videre med proportionalskatten og også at forhøje grænsen for skattepligtens indtræden noget. Men hvornår det kan ske, afhænger helt af den økonomiske og valutamæssige udvikling. Vi giver ikke løfter om, at det er nært forestående.

Der har i sommerens løb været ført